

2007:19

Interpellation av Eivor Karlsson (mp) om införande av en stadsövergripande policy mot mobbning i skolan

Dnr 322-702/2007

Det är viktigt att Stockholm får en välfungerande policy mot mobbning i skolorna. Tyngdpunkten i en sådan policy måste ligga för skolans ansvar på det förebyggande arbetet såväl som föräldrakontakt, elevernas och lärarnas engagemang samt tidigt agerande vid problem.

Åtskilliga elever skulle behöva extra uppmärksamhet och hjälp för att klara skolgången och de tuffa kraven. Bl.a. gör dagens arbetsmetoder med mer självständiga arbetsuppgifter att många inte hänger med. Då kan det bli skolk eller bus. Att införa ordningsomdöme i betygen löser inte de bakomvarande problemen.

Man stävjar inte mobbning och negativa sociala relationer enbart genom införande av disciplinära åtgärder utan genom tidigt ingripande och samtidigt erbjudande om stöd och hjälp. Det krävs också ekonomiska resurser i form av skolskoterskor, kuratorer, resurspersonal och vuxna kontaktpersoner.

Det är också viktigt att lyfta upp lärarnas allt tuffare arbetsmiljö. Å andra sidan så vittnar många elever om att även lärare kränker eller mobbar. Se f.ö. Skolinspektörernas årsrapport 2005/2006 Grundskola – Skolbarnsomsorg. Mobbning (sidorna 11-16).

År efter år har skolorna inte velat – eller förmått – att se när mobbning och stök har pågått. Det har lett till skadegörelse, allvarliga mobbningsfall och t.o.m. elevers självmord. Detta är bl.a. ett ledningsansvar.

Det ska finnas såväl en långsiktig som en kortsiktig handlingsplan på skolan mot mobbning, våld och kränkningar. Dessa planer måste ständigt uppdateras. Här förefaller det finnas brister.

Ett fall att begrunda

En januaridag 2007 small flera nyårsraketer in i en skånsk skola. Det hade varit stökigt på skolan under en längre tid. När raketerna small stängde man

skolan för en dag. Personalmöte hölls. Föräldrarna kallades in. Ett senfärdigt handlande. Redan i slutet av förra året stannade nio elever hemma, i protest mot mobbning och dålig skolmiljö. Utan resultat. Detta exempel illustrerar vikten av ingripande innan problemen eskalerar.

Därtill uppstår frågan: Hade skolan adekvata ordningsregler, åtgärdsprogram och även likabehandlingsplan? Hur förhöll sig skolan till arbetsmiljölagen och skollagen? Fanns det brister i ledningsansvaret? Den typen av frågor kan säkert gälla många skolor. 22 elever fick återvända till skolan efter att en handlingsplan så småningom hade upprättats. Sex elever omplacerades.

Regeringen förbereder nu att lägga fram förslag om en ny skollag. Den kommer att ge skolor, lärare och rektorer betydligt större befogenheter. Men hårdare disciplinära åtgärder kan slå tillbaka i skolan. Klimatet kan bli ännu hårdare.

Skolans värdegrund bygger på demokrati, agerande, lärande och inlevelse i andras situation. Inte på auktoritär ledarstil. Generellt behöver eleverna ökat inflytande – inte mindre – för att känna sig delaktiga och ta ett större ansvar.

Det är också viktigt att skolorna, som ett led i förebyggande av mobbning ordnar temadagar kring värderingar, sociala relationer, skolmiljön och hur den kan förbättras. Såväl temadagarna som enkätundersökningar bör ha god kvalitet.

Ur Skolinspektörernas årsrapport 2005/2006 (sid. 12): ”På skolorna finns oftast ingen samlad bild av kränkningar eftersom mer grundliga kartläggningar sällan görs. Trivselenkäter är visserligen vanligt förekommande men resultatet sammanställs och analyseras i begränsad omfattning och används inte för att planera insatser eller åtgärder. Eleverna är sällan involverade i formuleringen av frågor vilket innebär att för eleverna viktiga frågeställningar inte alltid uppmärksammas.”

Stockholms stad ska nu upprätta en policy mot mobbning. Policyn måste vara väl genomtänkt och utgå från skolvärldens och samhällets komplexitet. Inte enbart från ökade disciplinära åtgärder. Även de förebyggande insatserna är viktiga. Inte minst för de frustrerade och stökiga elever som upplever sig svikna av både skolan och vuxenvärlden. I mångt och mycket är skolan en spegelbild av ett hårdnande samhälle.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag ställa följande frågor till ansvarigt borgarråd:

1. Anser borgarrådet att fler vuxna ska närvara på raster och i korridorer där trakasserier och mobbning ofta förekommer?
2. Anser borgarrådet att elevernas inflytande bör öka även när det gäller skolans arbetsmiljö?

3. Delar borgarrådet uppfattningen att fler resurser i form av skolsköterskor, kuratorer, resurspersonal och vuxna kontaktpersoner bör finnas i skolan?
4. Kommer enkätundersökningar (inte bara trivselenkäter) bland eleverna med för dem relevanta frågor kontinuerligt att genomföras?
5. Delar borgarrådet uppfattningen att eleverna bör få det stöd de behöver för att inhämta kunskap efter sin egen förmåga?
6. Anser borgarrådet att, när problem uppstår, skolans ledning omedelbart ska kalla alla inblandade, föräldrar och elever, och därefter göra upp en handlingsplan som de inblandade ska ta del av?

Stockholm den 19 februari 2007

Eivor Karlsson